

شپنه ادی



لیکوال:

ډاکټر معمار حُصمت الله اتمر

مياشت - نېنډی / کال ۱۴۰۳

Ketabton.com



شپنه ادې

ليکي پوهه:

سرليک: شپنه ادې

ليکوال: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

ابډپټور:

د پڅښتنې ډيزان: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

خپرندوی:

چاپشمېر: ۱۰۰

چاپ نېټه: مياشت - ليندۍ / کال ۱۴۰۳

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له ليکوال او خپرندوی سره خوندي دي، بې اخځ
بنووني ترې د گټې اخيستني اجازه نه شته.

شپنه ادې

.....

لړليک

چوپړی

سرليک

- ۱..... پڅښتنی.
- ۲..... بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳..... ليکي پوهه:
- ۴..... لړليک
- ۵..... ترانې (پيل، شروع، بريد)
- ۷..... د يادښتونو له پاره:
- ۸..... نا انډوله (ناول، کيسه يا داستان)
- ۵۸..... د چاپ شويو کتابونو لېست
- ۶۱..... د کار لاندې کتابونو لېست
- ۶۲..... د امکان او وخت په صورت کې
- ۶۳..... د پڅتنی څټ

شپنه ادې

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بې پایه ستاینه او بې حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د وجود
مانی او کاینات یې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل
سپېڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پیژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات
پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د پیدایښت یوه حتمي
لامل دی. عظمت، د ټولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق
د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهی او بې وسۍ یوه له
لوړو وسیلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مې و غوښتل یو بل حقیقي داستان یا ناول چې کیسه یې په
هېواد کې د ننه تېره شوې ده، د خپلو کتابونو مینوالو او لوستونکو سره
شریکه کړم. زما د کتابونو مېنه وال یوازې معماران او انجینران نه
دي، نه باید اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو لیکنو کې
توپیر راوړم چې د هرې ځانګړې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما
دېته اړ کړي چې لیکنې مې توپیر و لري او هم به مې مینه وال ډېر
شي.

شپنه ادې

.....

پاکه ربه!

زموږ له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو موږ له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پېژنو. زموږ سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نخښه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپیڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره شریکه کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په درنښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

شپنه ادې

.....

د یادښتونو له پاره:

..... -۱

..... -۲

..... -۳

..... -۴

..... -۵

..... -۶

..... -۷

..... -۸

..... -۹

..... -۱۰

شپنه ادې

.....

نا اندوله (ناول، کپسه يا داستان)

پوره شپږ کاله د مخه د يوه خای څخه تېرېدم چې بې پلانه
ساحه، د حشمت خان کول ته نږدې او په غیر قانوني توگه جوړه
شوې وه.

په کوڅو کې وړاندې تلم، غیر پلاني کورونو ته مې نظر اچوه او په
زړه کې مې ويل:

گوندې کومه ستونزه په ودانولو چارو کې پيدا کړم، پر هغه به ليکنې
وکړم يا انځورونه يې واخلم، د خپلو ځوان محصلينو سره يې
شريکه او پر ستونزو يې مسلکي نظر واچوم.

يوه څو ودانۍ مې په سترگو ولگېدې چې په غیر تخنيکي (غیر فني)
توگه جوړې شوې وې. د ودانيو په تهداب کې تيرې په غیر منظمه
توگه کارول شوې بيا پرې پخسه، اومه خښتې وروسته پرې پخې
خښتې کارول شوې وې.

ما د هغې ودانۍ او څو نورو نه انځورونه واخيستل او وړاندې روان
شوم.

بيا يوه کوشني ډگر خوا ته نږدې شوم.

سترگې مې په يوې لوي کيردۍ ولگېدې چې تر څنگ يې اوبښان
ښکارېدل.

زه لږ نږدې لارم.

کيردۍ خورا زړه او په لسگونو پيوندونه (پينې) په کې ښکارېدې.

شپنه ادې

زما له پاره د حیرانتیا خبره دا وه چې:

دلته یواځې یوه کیردې؟

کوچیان تل سره یو ځای وې.

د هغوی کیردې سره نږدې او ټول سره په یوې سیمې کې ژوند کوي.

بیا دا ولې یوازې، د کورونو تر څنګ ولاړه او شاوخوا یې نورې کیردې نه لیدل کېږي.

نور هم نږدې لارم.

د کیردې خوا ته ماشومان په لوبو بوخت وو.

په ماشومانو کې دوي د کوچیانو او نور یې د کلي ماشومان ول.

هغوی په ګډه چینتری (چینترک) کوه.

نور هم نږدې شوم.

د ماشومانو مې و پوښتل:

دا کیردې د چاه ده؟

د کلي ماشومانو و ویل:

د دغو ماشومانو ده.

بیا مې کوچني الک ته و ویل:

دا کیردې د تاسو ده؟

شپنه ادې

هغه و ويل:

هو!

بيا مې و پوښتل:

پلار دې په کيږدۍ کې دى؟

هغه و ويل:

نه!

زما پلار د يوه ماين په چاودنه کې مړ شوى دى.

بيا مې و پوښتل:

ته له چا سره ژوند کوي؟

هغه و ويل:

زه مې له ادې سره ژوند کوم.

ما و ويل:

ادې دې چېرته ده؟

هغه و ويل:

ادې مې رمه د خړولو د پاره وړې ده.

بيا مې و پوښتل:

په کيږدۍ کې ستا مشر ورور شته؟

شپنه ادې

هغه و ويل:

نه!

زما مشر ورور هم د ادې سره مې تلې دى.

ما و پوښتل:

په كيردۍ كې څوك شته؟

هغه و ويل:

نه!

دلته زه او خور مې يو.

وروسته مور او ورور مې رڼه راوړلې.

بيا مې و ويل:

كومې خوا رڼه څروي؟

هغه د كول خوا اشاره وكړه.

ما دهغه او نورو ماشومانو نه مننه وكړه او د كول خوا روان شوم.

لږ وړاندې لاړم.

رڼه مې تر سترگو شوه.

رڼه مې ته نږدې شوم.

رڼه مې ته نږدې يوه ښځه او ماشوم ليدل كېدل چې ولاړ او د پسونو

ننداره يې كوله.

شپنه ادې

نور هم نږدې شوم او پر ماشوم مې غږ کړ:

سپې خو به دې خوړل نه کوي؟

هغه و ویل:

نه!

زه یې نه پرېږدم چې څوک وډالي.

نور هم نږدې شوم.

له هغه مې و پوښتل:

کولای شئ د پلار د مړینې کیسه دې راته وکړئ؟

هغه و ویل:

زما په یاد نه ده.

په دې وخت کې مور یې نږدې شوه.

هغې مخ په پلو پټ کړ او ویې ویل:

ته څوک یې وروره؟

ما ورته و ویل:

زه یو انجینر، استاد او نوی لیکوال یم؛

غواړم چې کتابونه ولیکم.

بیا هغې و ویل:

شپنه ادې

په کتابو څه کوي؟

ما و ويل:

کتابونه ليکم بيا يې په وړيا توگه په خلکو ویشم، تر څو خلک هغه ولولي او ترې گټه پورته کړي.

هغې و ويل:

د کتابونو گټه څه ده؟

ما و ويل:

په گټه يې هغه څوک پوهېږي چې ليک او لوست ولري.

بيا هغې زياته کړه.

مونږ خو ليک او لوست نه لرو او نه هم له مونږ سره امکانات شته.

زمونږ ټول عمر په سفر کې وي.

خبرې زياتې شوي...

ما له هغې و غوښتل چې خپل د ژوند داستان په لنډه توگه راته و وايي چې زه يې په کتاب کې راولم، تر څو نور ترې څه زده کړي او د کلونو د پاره په زړونو کې پاتې شي.

هغه په سوچ کې شوه.

وروسته يې راته و ويل:

زه به خپل د ژوند لنډ داستان تا ته و وایم .

شپنه ادې

ته يې وليکه!

کتاب چې دې چاپ کړ يو ټوک يې ماته و ساته، کوم وخت چې زه
بېرته راغلم، ماته يې راکړه.

ما ورته هود ورکړ چې همداسې به کوم.

ما داستان يا ناول داسې پيل کړ:

شپنه ادې

نوم يې پانه او ديوه شپانه په کورنۍ کې زېږدلې وه، شني سترگې او د شيدو غوندې سپينه او ښکلې وه.

د کوشنيوالي نه يې د پشیرليو (ميرو شيدو څښونکي بچي) سره عادت کړی و او د پشیرليو په سې يې خپورې هم کولې.

پشیرلي به يې نيول او ښکلول.

لږ غټه شوه او په خبرو راغله، بيا به يې په پشیرليو غږ کاوه او هغوی هم د پانې له غږ سره بلد (عادت) شوي او هغې ته به يې ځانونه نږدې کول.

هغې به هم خپل نازکه لاسونو پشیرليو د غاړې نه تاوول او سرونه به يې مچول.

پشیرليو به د هغې په غېږ کې ځانونه سولول او د هغې سره به يې مينه کوله.

هغه غټېده او د پشیرليو سره يې مينه ډېرېده.

په ژمي کې به د تور غره په لمنه کې تر کيږدۍ لاندې او په دوبي کې کابل ښار د پغمان په شنو درو او سيند غاړه ژوند کوه.

هغه ژر، ژر غټېده.

موريې ورته په زړه کې شنه خالونه و وهل.

هغې به ورته شين خالی غږ کاوه.

شين خالی نوم د پانې خوښ نه راته او مور ته به يې ويل:

شپنه ادې

ماته شين خالی مه وایه!

ماته پانه و وایه!

زما د غرو د ونو پانې ډېرې خوښېږي.

پانې شين، ژېړ، سور او داسې نور ښکلي رنگونه لري.

زما سور رنگ يې تر ټولو خوښ دی.

مور به يې خندل او ويل:

ته د کوچنيوالي نه پخې، پخې خبرې کوي.

ښه به دا وي چې تا ته ادې و وایو.

هغې به خندل او کوښښ به يې کوه چې غټې او پخې خبرې وکړي.

هغه لږ نوره غټه شوه.

ديارلس کلنه شوه.

د مور سره به يې مرسته کوه.

کله ناکله به يې د پلار سره رمې د خړولو له پاره غرو لمنې ته، تله.

هغه ډېره هوښياره وه.

هرڅه ته به يې پام کوه.

په کوم شي چې نه پوهېده، د خپل پلار او يا د مور نه به يې پوښتنه کوه.

هغې بل ورور او خور نه درلود.

د کور يواځينی ماشومه وه.

شپنه ادې

هغي به د الكانو كارونه هم كول.
چيني ته به د نورو خورړنو سره تله.
بيا به يې له غره نه بوتې هم راوړل.

هغه ډېره غښتلې او زړوره وه.
د خپلو همخولو سره به يې چينترۍ يا چنترک، لوبه کوه.
هغي به تل لوبه گټله.

په مندو کې هم تر نورو تکره وه.
هېچا به نه شو کولای چې هغه په مندو کې و نیسي.

هغي به د کور کارونه لکه:

- پخلی
- ډوډۍ پخونه په تناره او پر تبي
- لوبني مينځل
- کالي مينځل
- مېړې لوشل
- مستې او پڼېر جوړول
- تروې شاربل
- په ستنې کالي گنډل
- جاپړو کول او داسې نور کارونه زده کړل.

مور به يې هم کوښښ کوه چې هغه هر څه زده کړي، تر څو په
راتلونکي وخت کې چا ته محتاجه او لاس يې بند نه شي.

شپنه ادې

هغې به بڼه او د مشرانو کارونه کول.
ځکه مور او نورو همزولو به هغې ته ادې ويل.

ادې ځوانه (پيغله) شوه.
د هغې د بنایست ډنډوره شوه.

ټولو کوچیانو کې د ادې د بنایست او کار یادونه کېده.

څه وخت تېر شو.
هغه د خپلې کورنۍ سره تل په شان د کابل نه تور غره لمنې ته کډه شوه.

لمړۍ یې د کیردۍ په درولو کې له پلار او مور سره مرسته وکړه.
وروسته یې اوښ کیناوه او د اوږو جوال یې راکوز کړ.

بیا یې اوږه په لپو د جوال نه واخیستل.

اوږه یې په یوه غټ خټین لوښی کې چې تغاره نومیده واچول.

وروسته یې د اوبو بوشکه واخیسته، سر یې خلاص او د اړتیا اندازه اوبه یې په تغاره کې واچوې.
وروسته یې مالګه هم ور زیاته کړه.

اوږه یې لامده او کوشنی توکر یې پرې اوار او لمر ته یې کینود.

شپنه ادې

بيا يې له ډبرو نه، نغري جوړ كړ.

وچ بوتې يې را ټول كړل.

اور لگيد يې د مور څخه واخيست او اور يې بل كړ.

لمړۍ يې تور چاپير (چايجوش) په نغري كېښود.

اوبه يې و خوتولې، بيا وروسته يې پريمانه شين چای په چاپير كې واچوه.

پيالي يې پريمينځي.

په دې وخت كې د هغې مور او پلار نور اړين كارونه لکه:

- د اوبنانو نه بار كېښته كول

- د نيمڅيو اوارول

- د بسترو دننه كول

- د توشكو اوارول

- د بالښتونه كېښودل

- د رمې تنظيمول

- د اوبنانو او خړو تړل كيږدۍ خواته،

د مېړو لوشل او داسې نور كارونه تر سره كول، ټول خلاص كړي ول.

چای د دمولو نه وروسته هغې د اوږو تگره راوخيسته.

تبې يې پر نغري كېښوده.

شپنه ادې

د پتيره ډوډۍ په پخولو، لگياښه شوه.

ډوډۍ يې پخې او په کوچنۍ توکړۍ کې يې کېښودې.

ډوډۍ پخول خلاص شول.

هغې د نغري اور مړ کړ.

بيا يې توکړۍ واخيسته او کيږدۍ ته د ننه شوه.

هلته يې توکړ اوړ کړ.

گره (گوره) يې هم په توکړ کېښوده او چای يې پر پيالو و وېشل.

بيا يې ډوډۍ هم د تکرۍ نه واخيسته او پر توکړ يې کېښوده.

مور اوپلار ته يې و ويل:

راځئ!

ډوډۍ وخورو!

هغوی هم توکړ ته نږدې شول.

په خوړو يې پيل کړ.

چای او ډوډۍ هغوی ته ډېرخوند ورکړ.

دا ځکه چې خورا ستړي شوي وو.

پاڼه (ادې) خورا ستړي شوې وه.

شپنه ادې

بيا يې سر ته بالښت کېښود او بیده شوه.

پلار يې رمه څرولو ته ويوړه.

مور يې هم په نورو کارونو بوخته شوه.

دوې گړۍ وروسته هغه له خوبه وپينه شوه.

سترگې يې و مېنلې.

بيا له ځايه اوچته او ودرېده.

مور يې غږ کړ!

ادې پاڅېدې؟

هغې و ويل:

هو!

څه دې ويل؟

مور يې و ويل:

نه!

څه مې نه ويل.

کولای شې، چې د همزولو نجوسره گودر ته لاړه او اوبه راوړې؟

هغې و ويل:

هو!

کومه ستونزه نه شته.

شپنه ادې

هغې خر کته او تشې بوشکې يې پر خره وټرې.
بيا يې پر نورو نجونو غږ کړ.
څوک اوبو ته ځي؟

نجونو غږ کړ!
دا دی!
مونږ هم اوبو ته ځو.

نورو هم خرونه کته کړل او بوشکې يې پرې و ټرې.

ټول سيند خوا ته روان شول.
ځنډ وروسته هغوی سيند ته ورسېدل.

بوشکې يې د خرو نه خلاصې او پر ځمکه يې کېښودې.

يوه، يوه بوشکه به يې ډکوله او خرو ته به يې نږدې ايښوده.

ټولو خپلې بوشکې ډکې او خپلو خرو ته يې نږدې کړې.
بيا وروسته هغوی و ويل:
راځئ!

په وار سره به بوشکې پر خرو و ټرو.
بيا به ټول يو ځای کيږديو خوا روان شوو.

هغوی يو ډبل سره مرسته کوله.
ټولې بوشکې پر خرو و ټرلې شوې.

شپنه ادې

بيا ادې غږ کړ!
خرونه و گورئ چې بوشکې سستي نه وي.

ټولو و ويل:
بوشکې کلکې دي.

ادې و ويل:
بس!
حرکت کوئ.

خرونه مخکې او نجونې ور په سې شوې.

په لاره کې به يې ټوکې کوي او خنډل.

هغوی په لاره روان وو.
د ادې د تره زوی چې نوم يې سور گل و، تر منځ بوتې شا پټ و.
او د ادې ننداره يې کوه.
بوټی ډېر غټ و.

نجونو ته هغه نه ښکاره کېده.

نجونې تېرې شوې.

سورگل په مړه خېټه، د نجونو ننداره وکړه.

شپنه ادې

بيا يې په زړه کې ادې يې د نورو نجونو سره پرتله کړه.

هغه ته د ادې د لارې تگ، غښتلتيا او خندا خوند ورکړ.

وروسته له ځايه پاڅېد.

شاوخوا يې وکتل.

څوک نه ښکارېده.

سورگل ورو، ورو خپلې کيږدۍ خوا ته روان شو.

هغه به هره ورځ تر هغه غټ منج بوتې شا ته پټېده او د ادې ننداره به يې کوه.

هغه په ادې مين شو.

پسرلی شو.

کوچيانو بيا گډې بار او د سړو سيمو خوا ته روان شول.

سورگل هم د نورو کوچيانو په شان د خپلې کورنۍ سره کابل ته لاړ.

هغه کابل کې په يوه او بل چل د ادې ليدنه کوه.

دوې، درې کاله نور هم تير شول.

سورگل مجبور شو چې د ادې په هکله خپلې مور ته ووايي.

شپنه ادې

موريې دېره خوشحاله شوه.

خُكه !

ادې خورا غښتلي، كاريگړه، چابكه او ښكلي نجلۍ وه.

موريې د سورگل پلار ته هغه د مينتوب كيسه، وكړه.

هغه هم دېر خوشحاله شو.

بيا يې وويل:

د هغې پلار زما ورور دی.

مونږ به د هغې كور ته د دود سره سم رايبارۍ ته لاړ شو.

لمړۍ د سور گل مور رايباري ته لاړه.

هغې د ادې په هكله، هغې مور ته وويل:

بيا مور يې څه وخت واخيست تر څو دا خبره د هغې پلار سره شريكه كړي.

خبره شريكه شوه.

بيا پلار يې وويل:

ښه به وي چې دا خبره د ادې سره هم شريكه شي.

وگورو چې هغه څه وايي؟

مور يې خبره د ادې سره شريكه كړه.

شپنه ادې

هغه چوپه پاتې شوه او څه يې و نه ويل.

بيا مور يې ترې پوښتنه وکړه.

بيا يې څه و نه ويل او په سوچ کې ډوبه شوه.

په دريم ځل يې و ويل:

څه چې د الله رضا او ستاسو خوښه وي.

مور يې په ژړا شوه.

ادې و پوښتل:

ولي ژاړې؟

هغې و ويل:

په رښتيا چې جلې د بل کور وي.

خوڅو موده د پلار په کوروي.

تر څو چې پيغله شي.

بيا بل کور ته ځي.

د جيبه يې دسمال و ويست او خپلې اوښکې يې پرې وچې کړې.

بيا ودرېده او د کيردۍ نه د باندې شوه.

اونۍ تېره شوه.

د سورگل مور بيا رايباړۍ ته لاړه.

شپنه ادې

د پانې (ادې) مور سره يې تروې وڅښلې او بيا يې د رايبارۍ خبره تازه کړه.

هغې و ويل:

ما د ادې پلار سره هم خبرې وکړئ، کومه ستونزه نه شته.

مونږ سور گل پېژنو، هغه غښتلی ځوان دی.

د جمعې په ورځ نارینه راولېږئ.

مونږ به تاسو ته دسمال درکړو.

د سور گل مور خوشحاله شوه او ويې خندل.

بيا ودرېده او د ادې پوښتنه يې وکړه.

د ادې مور و ويل:

هغه گودر ته تللي ده.

اوس به د نورو نجونو سره يو ځای راشي.

د ادې مور وپوښتل:

هغې ته دې څه ويل؟

د سورگل مور و ويل:

نه!

هېڅ!

غوښتل مي چې مخ يې مچو کړم.

همدومره!

شپنه ادې

په دې ترڅ کې د ادې پلار کيږدی ته د ننه شو.
هغه سلام واچاوه.

بنځو د هغه سلام ته وعلیکم و ویل.

بیا د سورگل مور د ادې د مور نه خدای پاماني واخیسته او د کيږدی
نه د باندې شوه.

هغه ورو ورو خپلې کيږدی خوا ته روانه شوه.
ډېره خوشحاله وه.
پنځه دیکي وروسته خپلې کيږدی ته ورسېده.

د کيږدی مخ ته د هغې زوی، سورگل ولاړ و.
هغه خپلې مور ته سلام واچوه.
موريې هم وعلیکم و ویل.

بیا سورگل و پوښتل:
خوشحاله راغلي که خپه؟

هغې وخنډل.
بیا یې و ویل:
د سورگل مور کله خپه راغلي ده.
هغه تل خوشحاله وي.

سورگل هم خوشحاله شو.

شپنه ادې

بيا مور يې و ويل:

اوس به دې پلار رڼه راوړي او زه به شيدې ولوشم.
ماښام به ستا پلار ته ټولې خبرې وکړم.

بيا يې سورگل ته و ويل:

ته لن لرگي مات کړه.

هغه تېر واخيست او دلرگيو په ماتولو يې پيل کړ.

پلار يې هم رڼه راوسته او د کيردۍ خوا ته يې ودروله.

مور يې غوالشه واخيسته او د شيدو په لوشلو يې پيل کړ.

ماښام شو.

مور يې الکين بل (روښانه) کړ.

ټوله کورنۍ د الکين خوا ته راټوله شوه.

بيا يې توکر اوار کړ.

خويندو يې تودې شيدې او جواړي پر توکر کېښودل او په خوړو يې
پيل کړ.

د سورگل مور د ادې کيسه راوخيسته او ټولو ته يې د رايباړۍ د
تگ پايله و ويله.

شپنه ادې

هغوی ټول خوشحاله شول.

د سور گل د رایبارۍ په هکله یې خپل ورور او د تره (اکا) د زامنو سره شریکه کړه.

بیا یې د هغوی نه غوښتنه وکړه، تر څو د هغه سره د جمعې په ورځ روپباري ته لاړ شي.

هغوی و منله.

جمعې ورځ راوړسېده.

سور گل ډېر خوشحاله و.

هغه وختي له خوبه پاڅېد او رڼه یې دښتې خوا ته راونه کړه.

د سور گل نور وروڼه او د اکا (د تره ځامن) ورسېدل.

د سورگل پلار ټولو ته بلنه ورکړه تر څو پر نیمځي کښېښي.

هغوي کښاستل.

ځنډ وروسته د سهار شیدې او د تبې توده ږوږۍ را ورسېده. ټولو پر خوړلو او شیدو څښلو پیل کړ.

بیا د سورگل پلار و ویل:

شپنه ادې

درځی چې ځو.

ټول ولاړ شول.

بیا د سور گل پلار مخکې او نور ور په سې شول.

لږ ځنډ وروسته د ادې کیردۍ ته ورسېدل.

هغوی د کیردۍ خوا ته ودرېدل او غږ یې کړ.

د ادې پلاره!

وه د ادې پلاره!

میلماڼه منۍ؟

ادې پلار د کیردۍ نه را ووت.

او ویې ویل:

ولې نه!

په سترگو یې منم.

بیا هغوی ټول کیردۍ ته د ننه شول.

د ادې پلار هغوی د نیمڅي د کیناستلو غوښتنه وکړه.

هغه و ویل:

ورونو!

دیخوا پر نیمڅي کښېنئ.

هغوی پر نیمڅي کښېناستل.

شپنه ادې

د ادې پلار خپلې بنځې ته و ويل:
د ادې موري!

هغې و ويل:
څه وايي؟

هغه و ويل:
تودې شيدې راوړه چې و يې څښو.

اوا (هوا) لږ سره ده.

خوږه هم راوړه چې نور هم خواږه شوو.

ټول په خندا شول او ويي ويل:
مننه کوو.

بيا د سور گل پلار و ويل:
تاسو ټول پاڅه او پځې، پځې خبرې کوي.
ادې خو د کوچنيوالي نه پځه پتيره وه.
غټې، غټې او پځې خبرې به يې کوي.
نو د دې کبله ټولو ورته ادې ويل.

هغوی بيا په خندا شول.
او پر ټوکو، ټکالو يې پيل کړ.

شپنه ادې

بيا څه ځنډ وروسته د سور گل پلار و ويل:
مونږ ټول خپل کارونه لرو.
بنه به وي چي په اصلي موضوع خبرې وکړو.
د سور گل پلار زياته کړه:
ما خپله بنځه د سورگل د رايباري له پاره لېږلې وه.
هغه څو ځلي ستاسو کورته راغله.
په پايله کې د تاسو د موافقې پيغام سره راغله.

د ادې پلار و ويل:
سمه ده!
کومه ستونزه نه شته.

بيا يې غږ کړ:
د ادې موري!
وه د ادې موري!

هغه ولاړه شوه او ويې ويل:
څه دې ويل؟

هغه و ويل:
دسمال او پتاسې راوړه.

هغې و ويل:
سمه ده!

شپنه ادې

هغې دسمال او پتاسې راوړې او د میلنو مخې ته یې کېښودې.
یوه سپین ږیرې و ویل:
مبارک!
مبارک دې وي!
تولو ته دې مبارک وي.

هغوی دسمال واخیست او پتاسې یې و وېشلې.
چا د کمیس او چا هم د واسکته په جیونو کې واچوې.

بیا هغوی ټول و درېدل او د ادې د پلار نه یې د وتو اجازه واخیسته.
بیا د ادې پلار ودرېد.
هغه و ویل:
دا مو خپله کیردۍ ده.
هر کله راشئ.

میلمانه د کیردۍ نه و وتل او د سور گل کیردۍ خوا ته روان شول.
ټول سورگل کیردۍ ته د ننه شول.

د سور گل مور شین چای راوړ او د سورگل پلار او نورو ته یې
مبارکي و ویله.

د سور گل پلار هم د جبه پتاسې وېاسې او پر خپل دسمال یې
کېښودې.

شپنه ادې

بيا يې و ويل:

ونيسئ.

پتاسې واخلئ.

هره ورځ اختر نه وي او نه پتاسې.

تولو خپل چای د پتاسو سره وڅښل.

بيا يې د سور گل پلار ته مبارکي و ويله.

له ځايه پاڅېدل.

د سور گل پلار هم له ځايه پاڅېد او د ميلمنو سره د کيردۍ نه د باندې شو.

ميلمنو د سورگل پلار سره خدای پاماني وکړه او هر کس خپل کارونو په سې لارل.

مياشت تېره شوه.

د سور گل مور بيا د ادې کورته لاړه او د هغې سره يې د کوژدې د مراسمو په هکله خبرې وکړئ.

د ادې مور و ويل:

هر کله چې تاسو خوښ ياست.

شپنه ادې

د سور گل مور کورته لاره او د خپلې کورنۍ سره يې په دې هکله مشوره وکړه.

ټول په دې نظر شول، چې نوې اونۍ کې به د کوژدې مراسم تر سره کړو.

خو ورځې تېرې شوې او د کوژدې د مراسمو وخت و رسېد. بيا کوژده تر سره شوه.

يوه کال وروسته د واده خبره و شوه.

واده په دوبي کې و ټاکل شو.

په دې وخت کې ټول کوچيان په کابل کې ول.

هغوي خپل او خپلوانو ته يې په واده کې بلنه ورکړه.

د سورگل پلار د سيمې مشران هم په واده کې د گډون کولو له پاره و بلل.

د هېواد د دود سره سم واده هم تر سره شو.

سورگل او پانې (ادې) خپل نوی ژوند پيل کړ.

دوي مياشتني تېرې شوي.

شپنه ادې

د کابل هوا مخ په سړېدو شوه.

کوچیانو پرېکړه وکړه تر څو بېرته تودو سیمو ته سفر وکړي.

سور گل له ځانه سره وبل:

اوبنانو بیا غاړې کړي
چې پرې سپرېږي سپینې خولې ژېر پېژوانونه

کوچیان، سهار وختي له خوبه پاڅېدل.

بیا یې کالي او کیردۍ تولې کړې.

خپل مالونه یې پر اوبنانو او خړو بار کړل.

رمي یې نارینوو مخکې کړې.

بنځو هم د اوبنانو او خړو سره روان شول.

هغوی د کابل ښار نه ورو، ورو لري کېدل.

هغوي د لته بند د لاري ننګرهار خوا ته روان ول.

د ورځې به یې مزل کوه، د شپې له خوا به یې په دښتو کې شپې سبا کوي او سهار وختي به یې بیا مزل پیلوه.

شپنه ادې

درې شپې وروسته خپل ټاکلي ځای ته ورسېدل.

سور گل او ادې خپلو ځانو ته بېله (جلا) خیمه ودروله، هغوی به د سهار چای، غرمې او د شپې ډوډۍ د سور گل د کورنۍ سره خوړه او د شپې به خپلې خیمې ته، تله او بیده کېدل.

څو کاله تېر شول.

هغوی ته خدای زوی ورکړ.

نوم یې پرې سپلمی کېښود.

څو کاله وروسته یې بل زوی پیدا او نوم یې پرې سپیلنی کېښود.

بیا خدای یوه نازولی لور ور په برخه کړه او پر هغې یې نوم وړانګه کېښوده.

خوشحاله ژوند و.

په دوبي کې به سړو او په ژمي کې به تودو (گرمو) سیمو ته تلل.

کلونه تېر شول.

ژوند په مخه ته.

شپنه ادې

ماشومان به هم لوبدل (غټېدل).

په دښتو کې مزلونه، دورې، خاورې، اغزي، د اوبو لبروالی، کالي مینځل، ځان مینځل، ناروغېدل، په پښو تگ دا هغه ستونزې وې چې د هغوي سره د ژوند ترپایه مل وې.

ادې خپل مېړه (خاوند) د یوه مین په چاودنې کې له لاسه ورکړ او په خپله هم په هماغه چاودنه کې ټپي شوه.

ټپونه یې دومره ژور نه ول.

د زړو بنځو له خوا په دودیزه توګه یې در ملنه وشوه.

دوې میاشتي وروسته بېرته د پخوا په شان خپل عادي ژوند ته وګرځېده.

د ناورو غټیا په وخت کې د رمو څرول او نورو کارونو کې د هغې ماشومانو سره نږدې خپلوانو یې مرسته کوه.

هغې ته دېرش مېړې، دوې اوبښان، دوې خره، چرګې او چرګان پاتې ول.

د هغې اولادونه کوشني او مشر زوی یې د اته کالو و.

شپنه ادې

په ژمي کې به يې د نورو کو چيانو سره د گرمو سيمو په دښتو کې ژوند کوه.

په دوبي کې به پلازميني او نورو سړو سيمو ته کډه کوه.

هلته به يې په يوه زرغونه سيمې کې کيردۍ دروله، کوم خای چې د اوبو سر چينو ته نږدې و.

ادې خورا غښتلي او خُوانه کونډه وه.

هغې به ډېری کارونه لکه:

- کيردۍ درول،
 - کالي بارول،
 - کالي مينځل،
 - خس ټولول،
 - لرگي ماتول،
 - اوږه لمدول،
 - ډوډۍ پخول،
 - ميينې لوشل،
 - کتخ پخول،
 - لوبښۍ مينځل،
 - د چيني نه اوبه راوړل
- او مېړې څرول به يې په خپله کول.

شپنه ادې

مشر زوی به د هغې سره د میړو په څرولو کې مرسته کوه.

هغې یوه غټ کټه سپی هم درلود.

د سپي غوړونه او لکۍ یې په کوشني والي کې پرې شوي ول.
په رنگ سور او ډېر زلاله سپی و.

هغې به سپي نه د رمې په څرولو او ساتنې کې گټه اخیسته.

سپي به د ورځې له خوا څه نه ویل او ډېری وخت به د رمې سره
گرځېده.

سپي به د رمې ساتنه کوه.

د شپې د خوا به د کیردۍ ننوتلو (دروازې) خوا بیده کېده او هېڅ
ځناور به نشو کولای چې کیردۍ ته نږدې شي.

هغه ډېر ځیرکه او خدمتگاره سپی و.

سپي په شپنې ادې هم ډیر گران او د هغه نه به یې پالنه کوه.
کله ناکله به یې هغه ته په شیدو کې جوارۍ خېشتاوه (لمداوه) او هغه
ته یې به یې ورکوه.

لپورونو (د میړه ورونو) یې هغې ته، تمه درلوده چې د هغې سره
واده وکړي.

خو هغې نه غوښتل چې د بل چا سره واده وکړي.
هغې به تل ویل:

شپنه ادې

زه غواړم چې د خاوند په نامه کښېښم.
د خپلو ځامنو، لور روزنه او ساتنه وکړم.

مگر لېورونو به يې ويل:
ته نا سم کار کوي.
دا د پښتنو دود نه دی.
ته بايد يو لېور وټاکي.

د هغې لېورونو ټولو يوه واده کړی و.

هيڅ يو يې يواځې (مجرد نه و)

ورځې تېرېدې.

ژوند د ستونزو سره مخ ته، ته.

نو هغه د پولاد په شان کلکه وه او خوشي خبرو ته به يې پام نه کوه.

د ماشومانو روزنه به يې هم کوه.
خپل ماشومان يې د رمې څرولو، خس ټولولو او د کور نورو کارونو
سره بلدول.

ماشومان يې هم د مور (ادې) په شان زيرک او هوښيار ول.

هغې به خپله کيردې د نورو خپلوانو نه، لږ لري دروله.

شپنه ادې

.....

هغې نه غوښتل چې لیورونه یې د هغې ننداره وکړي.

څه وخت تېر شو.

بیا لیورنو یې هغې ته جرگه ولېږله.

مگر هغې د جرگې خبره و نه منه او هغوی ته یې د نه ځواب ورکړ.

بیا د جرگې کسانو پرېکړه وکړه چې هغه نه شي کوی د نورو کوچیانو سره یوځای او گډ سفر وکوي. او نه هم کولای شي د نورو کوچیانو سره په یوې سیمې کې ژوند وکړي.

هغې و منه.

د جرگې کسانو پر هغې لعنت و ویل او له کيږدې نه یې د باندې شول.

هر کس خپلې کيږدې خوا ته روان شو. ادې خورا خواشینی شوه.

بله لاره یې نه درلوده.

د شپې ویده شوه او سهار وختي له خوبه پاڅېده.

شپنه ادې

ماشومان يې راوېښ کړل.

بيا يې مېړې د کيړدۍ نه د باندې کړې.
کيړدۍ يې ټوله او وتړه.

کيړدۍ يې پر اوښ بار او ټينگه يې وتړه.

بيا يې نور کالي پر او ښانو او خړو بار کړل.

کوچنۍ زوی او لور يې په خره کيښاول او خپله له مشر زوی سره د
رمې سره روانه او د کوچيانو د سيمې نه و وتل.

هغې به د هر چانه پوښتنه کوه:

نږدې سيمه چې هغه وکولای شي رمه وڅروي او د سرکاري
(دولتي) ځمکه وي.

چا به يو او بل به، بل ځای آدرس ورکاوه.
هغه په کابل کې سمه بلده هم نه وه.

څوک يې هم نه پېژانده.

حيرانه پاتې وه چې څه وکړي؟
بيا يوه کس ورته د قول حشمت خان چې د ظاهر شاه د وخت ځمکه
ده، آدرس ورکړ.

شپنه ادې

هغې پوښتنه وکړه:
هلته به زما مړه مړه شي؟

کس و ويل:
د يوې رمې له پاره بسپري.

هغه خوشحاله شوه او د حشمت خان د کول په خوايي حرکت وکړ.

د حشمت خان کول (قول) هغه سيمه ده چې په اتمه ناحي اړوند کې
شتون لري او شهداي صالحين لمرخاته خوا ته پرته ده.

په دې سيمه کې د مني نه تر پسرلي پورې اوبه ښي وي، کومې
اوبه د لوگر سيند څخه چې د خلکو اړتيا ورته نه وي، ډکېږي.

په پسرلي کې په کې نلونه او راز راز واښه شنه کېږي او خورا
زرغون او ښکلی ښکاري.

په پخوا وختو کې به ارواښاد محمد ظاهر شاه د افغانستان پخوانی
پاچا، په دې کول کې ښکار کوه.

هغه به مازيگر د خپل دوست، حشمت خان چې په هغه سيمې کې
يوه لويه کلا هم درلوده، چې تر اوسه د کلا دېوالونه او ځينې برخې
يې شتون لري، شپه تېروه او سهار وختي به د لمانځه نه مخکې
سيمې ته، ته او الته به يې ښکار کوه.

شپنه ادې

هغه الله يوه کوچنۍ کينښتۍ هم درلوده، او هغې نه به يې د ښکار له پاره گټه اخيسته.

ادې دوي گړۍ وروسته د حشمت خان کول ته ورسېده. هرې خوا يې نظر واچوه، تر څو يوه مناسبه او ښه سيمه پيدا او الله کيردۍ ودروي.

د کول په منځ کې لږ اوبه وې. نورې سيمي هم لمدې وې.

هغه پوهېده چې د وربنتونو (بارانونو) موسم دی. کي دی شي وربنت و ورپري. بيا به څه کوي؟

هغه د بار سره ولاړه وه. سوچونه يې پيل کړل. هرې خوا ته يې په زير سره کتل.

بيايې پرېکړه وکړه تر څو چې و دانيو ته نږدې کوم ځای و مومي. هغې د کورونو خوا ته مخه وکړه. کورونو ته ورسېده.

هغې د کورونو تر څنگ يو تش ځای چې دسيمې خلکو ورته ميداني ويل و موند.

شپنه ادې

هغه ډگر (میدانی) کې ودرېده.

ماشومانو د هرې خوا منډې کړې.

بیا یې په چغو و ویل:

منډی کړئ!

اوبنډ راغلي دي.

ماشومانو د ادې د کډې شاوخوا راټول، شول.

په دې وخت کې ځوانان او نجونې هم ورسېدل.

ادې د ماشومانو نه وپوښتل:

دا ډگر د چا دی؟

کوچنیانو و ویل:

دا ځای سر کاري (دولتي) دی.

ادې خوشحاله شوه.

بیا یې و پوښتل:

دلته اوبه پیدا کېږي؟

ماشومانو و ویل:

هو!

زمونږ په کورونو کې څه گانې شته.

مونږ د څا بمبې هم لرو.

شپنه ادې

ستا ماشومان هم کولای شئ چې له څاه نه د بمبې په ذریعه (واسطه)
اوبه و باسئ.

بیا هغې و پوښتل:
مالونو ته به اوبه له کومه کړم؟

ماشومانو و ویل:
دلته نږدې جومات شته.

ته خو ډېرې بوشکې هم لرې.
کولای شې جومات د څاه نه یې ډکې او راوړې.

ادې خوشحاله شوه.
په دې ترڅ کې څو سپین ږيري هم ورسېدل.
هغوی د ادې نه پوښتنه وکړه:
دلته څه کوي؟

هغې و ویل:
دلته غواړم کیږدی ودروم.

بیا سپین ږيرو ویل:
ته یواځې غواړې چې دلته کیږدی ودروي او که نور کوچیان هم
دلته راځي؟

شپنه ادې

هغې و ويل:

نه!

زه يواځې يم.

بيايي خپل لنډ داستان سپين ږيرو ته بيان کړ.

سپين ږيرو خپل منځ کې په خبرو پيل کړ.

ورسته يې پرېکړه وکړه تر څو هغې ته په ډگر کې ځای ورکړي.

يوه سپين ږيري و ويل:

سمه ده خوري!

مونږ کومه ستونزه نه لرو.

مگر دا ځای په ژمي کې ډير سوړ دی.

واوري ورپزي.

ستا ماشومان او څاروي به له سرو، مړه شي.

ادې و ويل:

زه کوچي يم.

څو مياشتې وروسته، بېرته تودو سيمو ته ځم.

سپين ږيري په خندا شول او ويې ويل:

مونږ دې وډارکړو.

شپنه ادې

مونږ سوچ کوه چې ته، د تل له پاره دلته غواړې ژوند وکړئ.

اوس کولای شئ خپله کډه کوزه او کيردۍ ودرؤئ.

بيا سپين ږيرو، پرماشومانو غږ کړ او ويې ويل:

ماشومانو!

هله!

د ادې سره مرسته وکړئ.

ټولو په گډه سره بارونه کښته (کوز) کړل.

بيايي کيردۍ ودرؤه.

د شاو خوا کورونو ادې ته ډوډۍ او کتغ راوړ.

هغوی پر نیمڅي کیناستل او په خوړلو يې پيل کړ.

په خورا خوشحالی يې ډوډۍ وخوړه.

بيا يې د اوبو بوشکه واخيسته او په جام کې يې اوبه توي کړې.

لومړۍ يې خپلو ماشومانو او بيا وروسته يې په خپله و څښلې.

هرڅه يې په کيردۍ کې منظم او ماشومانو ته يې و ويل:

زه رمه، څرولو ته بيايم.

شپنه ادې

تاسو دلته پاتې شئ.

زه رمه نږدې خروم.
لرې نه خم.

ماشومانو و منه.

هغه روانه شوه.

هرې خوا وايښه او نلونه پرېمانه ول.

رمه، اوبښان او خرونه خرېده.

هغه ولاړه وه؛

هرې خوا يې ننداره کوه.

د غره کورنو او د کابل بالاحصار خوا ته به يې کتل.

کله به يې د شهدای صالحین اديرو ته کتل.

مېړه به يې ور په ياد شو.

اود سترگو نه به يې اوښکې توپدې.

کله به يې آسمان ته وکتل.

شپنه ادې

آسمان شين، د خاورو او دورو د لاسه به ستوري نه بنکارېدل.

دوې گړۍ تېرې شوې.

مازيگر نږدې شو.

پسونه هم ماړه بنکارېدل.

ځينو يې په واښو کې سپلت وهلی و.

ځينې نور ولاړ او لږ، لږ يې د نلونو څوکو ته خوله اچوله.

ځانونه يې بوخت کړي ول.

ادې پوهېده چې پسونه ماړه شوي دي.

بيا يې پسونو ته غږ کړ.

اورې!

اورې!

پسونه ټول پاڅېدل.

بيا يې پسونو ته د کيردۍ د تگ ناره کړه.

پسونه مخکې، ادې او سپۍ يې ور په سي روان شول.

شپنه ادې

ډېر ژر کيږدۍ ته ورسېدل.
د کيږدۍ خوا ته يې ودرول.
بيا يې هغوی ته ماجت د ځانه اوبه راوړې.

اوبه يې په يوه لوی لوبښي (تشت، طشت) کې توي کړې.

پسونه هم نږدې شول او د اوبو په څښلو يې پيل کړ.

ادې څو ځل په لوبښي کې اوبه واچوې تر څو د ټولو پسو تنده ماته
شوه او د اوبو د لوبښي لري شول.

بيا يې ټول پسونه کيږدۍ ته د ننه کړل.

اوبښان او خرو ته يې هم اوبه ورکړې.

بيا يې اوبښان او خرو ته پر مېوړيو پورې کيږدۍ نه د باندې وتړل.

سپي هم د کيږدۍ نه د باندې پاتې شو.

د کيږدۍ او د باندې څارويو څارنه به يې کوه.

څو کاله تېر شول.

ما به د هغوی د راتگ څارنه کوله.

کوم وخت به مي چي د هغوی کيږدۍ وليده، بيا به نږدې ورتلم او
د سپلمي او سپلني پوښتنه به مي کوله.

شپنه ادې

هغوی څه لوی شوي ول.

زه يې په یاد وم.

ما به هغوی هڅول چې ښونځي ته لاړ شي.

لیک او لوست زده کړي.

هغوی به خندل او ویل:

کوم ښونځی؟

چېرته؟

مونږ خو په یوه ځای نه یو.

ما به ویل:

تاسو اوس په ډگر کې نږدې کورونو تر څنګ ژوند کوئ.

حتما په تاسو اغېزه کوي.

کال بل هم تېر شو.

زه نږدې تېرېدم او د کیردۍ په لټه وم.

سوچ مې کوه چې ولې سړ کال شپنه ادې نه ده راغلې.

بیا به مې ویل:

کې دی شي وخت ډېر وي.

هغوی به وروسته راشي.

اوس هوا دومره توده نه ده.

ورځې تېرېږي.

د هغوی نه کوم څرک نه و.

کال تېر شو.

بیا پسرلی شو؛

شپنه ادې

د غبرگولي مياشت ورسېده.

د کول اوبه په وچېدو شوې.

ما هم د نورو په شان په کول کې تگ او راتگ پيل کړ.

يوه ورځ مي په کول کې، کوشنۍ رमे په سترگو شوه.

سوچ مي نه کوه چې دا به هماغه د ادې رمه وي.

ځکه هغه رمه ډېره، اوبنان او خره هم په کې ول.

نږدې لارم.

د سپلمي سترگې په ما ولگېدې.

هغه مخ پر ما يې منډې کړې.

ماته نږدې و درېد او سلام يې راکړ.

ما هم سلام ته يې وعلیکم و ويل:

ومي پوښتل:

چېرته ورک یاست؟

هغه و ويل:

مونږ دلته يو.

بيا مي و پوښتل:

دلته، چېرته؟

هغه و ويل:

کورکي، ډگر ته نږدې.

هغه زياته کړه.

رमे ويني!

شپنه ادې

ما و ويل:

هو!

هغه ډېره کوچنۍ شوې ده.

ولې؟

هغه و ويل:

تگ او راتگ،

د ترونو فشار، زما په مور.

مونږ دې ته اړ کړو چې خپل څاروي خرڅ او کوشنۍ کور واخلو.

اوس په کيږدۍ کې نه، بلکه په خپل کور کې ژوند کوو.

ډېر خوشحاله شوم.

هغه ته و ويل:

څومره ښه کار!

بيا مي زياته کړه.

دلته نږدې د حشمت خان د کلا سرکاري (دولتي) ښونځۍ شتون

لري، ته کولای شې، ښونځي ته لاړ شې.

سبق ولولي او خپل ورور او خور هم په ښونځي کې د ننه (شامل)

کړې.

هغه هم ډېر خوشحاله شو او ويي ويل:

زمونږ د کيسې کتاب دې چاپ کړ؟

ما و ويل:

لږ ځنډ وروسته به چاپ او يو ټوک به يې تا ته راوړم.

ته سبق و وايه!

شپنه ادې

لیک او لوست زده کړه!
پر ورور او خور دې هم سبق و وایه.

په دې حال کې به ستاسو ګټه هېواد او هېواد والوته ډېره وي.
ته به وکولای شې کوم کتاب چې د تاسو د ژوند د یوې کوچنۍ
برخې داستان په کې لیکل شوی دی، په خپله ولولې.
نورو ته به یې کیسې هم وکړئ.

هغه ومنه.
په خندا شو.

زه هم د هغه نه لږ لرې شوم او ورته مې و ویل:
کتاب چې چاپ شو یو ټوک یې درته راوړم.

د اوس له پاره خدای پامان.

پای

د چاپ شويو کتابونو لېست

۱. معماري افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحي در معماري
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
(برای اساتيد الانستيتوت های تخنيکي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنيک (گامی به سوی دنيای انجینري) جلد اول
۵. رسم تخنيک (گامی به سوی دنيای انجینري) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحي در معماري (بخش اداري)
۷. معماري اصيل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماري شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندي اقليم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاريه/ دنيای انجینري
۱۲. آموخته های ناب از طراحي تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقيقي با مقیاس معماري
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماري و مهندسي
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنيا نگذاري اولين مساجد توسط افغانها در آستراليا
۱۸. آموخته های ناب از طراحي تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

شپنه ادې

۱۹. منار جام – الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چي قانون نه شته (ګډوډي د افغانستان په معمارۍ کې)
۲۶. مېرنه جو ما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
(تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچېن (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

شپنه ادې

۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنيای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بوډا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. د اسلامي معمارۍ پيل
۴۴. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۵. حيوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد دوم)
۴۷. د شپېلی مینه (مهینه) په کچه گری کې (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولگي کې (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کې ودانیز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)

شپنه ادې

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد سوم)
۲. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
۳. لیونی لېوه
۴. بې زده کړې پوی
۵. کوشنی سوداگره
۶. سپین کارغه
۷. سور تنور
۸. خره بیزو
۹. بندي مرغه
۱۰. توده برستن
۱۱. د ژوند پای

شپنه ادې

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

Herdswoman

Written by:

Architect PHD

Hashmatullah Atmar

November/December -2024

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library